

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ**

Кафедра теории и практики перевода

ПОДНЕВИЧ
Валерия Сергеевна

**НАЦИОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЫЕ ПРЕЦЕДЕНТЫ В
ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ: ПРАГМАТИЧЕСКИЙ И
ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
старший преподаватель
кафедры теории и практики
перевода Шаповалова А.Ф.

Допущена к защите

«___» _____ 2021 г.

И.о. зав. кафедрой теории и практики перевода Цвирко Е.И.

Минск, 2021

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 67 стр., 2 главы, 34 источника, 1 прил.

Ключевые слова: ПРЕЦЕДЕНТНЫЙ ФЕНОМЕН, НАЦИОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЫЙ ПРЕЦЕДЕНТ, ПРАГМАТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ, ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ, Ф.М ДОСТОЕВСКИЙ, М.А. БУЛГАКОВ.

Объект исследования: национально-культурные прецедентные феномены, употребляющиеся в художественных текстах.

Предмет исследования: реализация прагматического и лингвокультурологического аспектов перевода прецедентных феноменов в художественном тексте.

Цель исследования: выявить особенности проявления прагматической и лингвокультурологической природы национально-культурных прецедентов в художественных текстах и приемов ее передачи при переводе на английский язык.

Методы исследования: анализ, синтез и обобщение теоретического материала; сплошной текстологический анализ (на основе выборки из текста); лингвопереводческий анализ (на основе сравнения и сопоставления параллельных текстов); компонентный анализ (на основе анализа словарных дефиниций); контекстуальный анализ; количественно-статистический анализ; обобщение практического материала и индукция; описание.

Элементы научной новизны: в работе впервые осуществлен сравнительно-сопоставительный анализ национально-культурных прецедентов в вариантах перевода художественного произведения, выполненных представителями различных языковых коллективов.

Практическая значимость исследования и область применения: полученные результаты могут быть использованы в практике преподавания иностранного языка, при подготовке специалистов в области межкультурной коммуникации, при проведении семинарских занятий по лексикологии, социолингвистике, теории перевода, художественному переводу.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 67 стар., 2 раздзелы, 34 крыніцы, 1 дад.

Ключавыя словы: ПРЭЦЭДЭНТНЫ ФЕНОМЕН, НАЦЫЯНАЛЬНА-КУЛЬТУРНЫ ПРЭЦЭДЭНТ, ПРАГМАТЫЧНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, ЛІНГВАКУЛЬТУРАЛАГІЧНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, Ф.М ДАСТАЕЎСКІ, М.А. БУЛГАКАЎ.

Аб'ект даследавання: нацыянальна-культурныя прэцэдэнтныя феномены, якія выкарыстоўваюцца ў мастацкіх тэкстах.

Прадмет даследавання: рэалізацыя прагматычнага і лінгвакультуралагічнага аспектаў перакладу прэцэдэнтнага феномена ў мастацкім тэксце.

Мэта даследавання: выявіць асаблівасці праявы прагматычнай і лінгвакультуралагічнай прыроды нацыянальна-культурных прэцэдэнтаў у мастацкіх тэкстах і прыёмаў яе перадачы пры перакладзе на ангельскую мову.

Метады даследавання: аналіз, сінтэз і абагульненне тэарэтычнага матэрыялу; суцэльны тэксталагічны аналіз (на аснове выбаркі з тэксту); лінгваперакладчаскі аналіз (на аснове параўнання і супастаўлення паралельных тэкстаў); кампанентны аналіз (на аснове аналізу слоўніковых дэфініцый); кантэкстуальны аналіз; колькасна-статыстычны аналіз; абагульненне практычнага матэрыялу і індукцыя; апісанне.

Элементы навуковай навізны: у працы ўпершыню ажыццёўлены параўнальна-супастаўляльны аналіз нацыянальна-культурных прэцэдэнтаў у варыянтах перакладу мастацкіх твораў, выкананых прадстаўнікамі розных моўных калектываў.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення: атрыманыя вынікі могуць быць выкарыстаны ў практыцы выкладання замежнай мовы, пры падрыхтоўцы спецыялістаў у галіне міжкультурнай камунікацыі, пры правядзенні семінарскіх заняткаў па лексікалогіі, сацыялінгвістыцы, тэорыі перакладу, мастацкім перакладзе.

SUMMARY

Diploma project 67 pages, 2 chapters, 34 sources, 1 app.

Keywords: PRECEDENT PHENOMENON, NATIONAL AND CULTURAL PRECEDENT, PRAGMATIC POTENTIAL, LINGUOCULTUROLOGICAL POTENTIAL, F.M.DOSTOEVSKY, M.A.BULGAKOV.

The object of the study: national and cultural precedent phenomena used in literary texts.

The subject of the study: the implementation of the pragmatic and linguoculturological aspects of the translation of precedent phenomena in a literary text.

The aim of the research: to identify the features of the manifestation of the pragmatic and linguoculturological nature of national-cultural precedents in literary texts and methods of its transmission when translated into English.

Methods used in the research: analysis, synthesis and generalization of theoretical material; continuous textual analysis (based on a sample from the text); linguistic and translation analysis (based on comparison and comparison of parallel texts); component analysis (based on the analysis of dictionary definitions); contextual analysis; quantitative and statistical analysis; generalization of practical material and induction; description.

The novelty of results: for the first time, a comparative analysis of national and cultural precedents in versions of translation of literary texts made by representatives of various linguistic groups is carried out.

The practical value of the research and spheres of application: the results can be used in the practice of teaching a foreign language, in training specialists in the field of intercultural communication, in conducting seminars in lexicology, sociolinguistics, translation theory, literary translation.